

β) *starrnd, zu Berge stehend*: ०रोमन् adj. MBH. 4, 794. 13, 979. R. 3, 55, 5. भय० BHATT. 9, 22. प्रीति० dem vor Freude die Haare starren R. 2, 52, 73. — b) संकृषित etwa erstarrt vor Schreck HARIV. 9973 nach der Lesart der neueren Ausg. (प्रघर्षित die ältere). — Vgl. संकृष्टिन्. — caus. in eine freudige Stimmung versetzen, erfreuen MBH. 4, 346. 5, 583. 7, 5945. 9238. R. GORR. 1, 37, 5. BHĀG. P. 4, 21, 19. — partic. संकृषित *starrnd, zu Berge stehend* ०रोमकूपजात SADDH. P. 4, 12, b. — परिमम्, partic. परिसंकृष्ट hoch erfreut R. 3, 49, 11. — प्रतिसम् sich der Freude hingeben: प्रतिसंकृष्टम् MBH. 3, 10017. प्रतिसंकृष्ट R. 4, 61, 31.

कृष् (von कृष्) 1) m. a) Freude AK. 1, 1, 4, 2, 3, 4, 26, 94. H. 315. HALĀ. 1, 128. = इष्टवासेमनःप्रसादः ŚĪH. D. 195. शोकौ KATHAS. 2, 12. MBH. 1, 6203. 3, 1781. ०विवर्धन 2334. R. 1, 9, 18. ०ऽः स्वनः MBH. 3, 3013. 11903. ०गद्गदा गिरा 13, 935. युक्तः परेषु कृषेण R. 1, 53, 7. 2, 80, 4. 100, 89. SUÇR. 1, 18, 10. 100, 10. 312, 21. ०विषदि MĀLAV. 50, 20. SPR. (II) 1638. 2739. 3376. ०स्थानसकृष्णायि 6525, v. 1. ०क्रोधो 7373. वर्षायतिकृषयुक्तानि VARĪH. BRH. S. 11, 49. 86, 19. 93, 51. कृष तस्याकरोत् KATHAS. 18, 85. कृषा-विष्ट PAÑĀT. III, 188. DAÇAK. 66, 2. 3. DHŪRTAS. 67, 1. SARVADARÇANAS. 61, 5. ०कारण PAÑĀR. 1, 11, 3. am Ende eines adj. comp. (f. घ्रा): विधष्ट० R. 2, 48, 29. शोककृत० 62, 17. व्यपेत० 5, 28, 12. उपात्त० R. 6, 21. त्यक्त० RĪĀA-TAR. 3, 504. — b) die Freude personif. als Sohn Dharma's u. s. w. MBH. 1, 2596. fg. HARIV. 12482. VP. 55. MĀK. P. 50, 28. BHĀG. P. 6, 6, 11. — c) geschlechtliche Erregung, Geilheit SUÇR. 1, 48, 12. 296, 20. — d) das Starren, zu-Berge-Stehen: गात्ररुदेषु BHĀG. P. 2, 3, 24. — e) N. pr. eines Asura KATHAS. 47, 24. eines Sohnes des Kṛṣṇa BHĀG. P. 10, 61, 16. verschiedener Männer, unter ihnen der berühmteste der angebliche Verfasser der Ratnāvall und des Naishadhakārita (auch श्रीकृष्, कृष्देव, श्रीकृष्देव genannt), HALL in der Einl. zu VĪSAYAD. 12. 15. fgg. 21. 51. 54. REINAUD, Mém. sur l'Inde 136. fgg. 146. NĪĀN. 1, 15. fg. 2, 6. fgg. Verz. d. Oxf. H. 124, b, 21. 125, a, 26. 142, a, 15. 118, b, No. 200. 246, a, No. 620. 349, b, No. 821. 372, b, No. 267. Verz. d. B. H. No. 941. HALL 160. fg. 206. RĪĀA-TAR. 2, 7. 3, 125. 7, 320. 392. 487. 610. 687 u. s. w. KSHITĪ. 2, 8. WASSILJEV 52. TĪRAN. 2. 126. 128. fg. 145. 205. LIA. 1, 712. 2, 409. 749. WEBER, Ind. Streifen 1, 356. ०मिग्र Verz. d. B. H. No. 823. ०सूरि WILSON, Sel. Works 1, 338. — 2) f. घ्रा Bez. einer Çakti PAÑĀR. 3, 2, 3. — Vgl. दत्त०, पाद०, रोम०, लोम०, वि०, स० (adj. auch DHŪRTAS. 79, 12), सिरा० (das Steifwerden).

कृष्क (vom caus. von कृष्) 1) adj. a) erfreuend H. an. 3, 234. MED. p. 89. जन० R. GORR. 2, 69, 17. — b) stumpf machend (die Zähne) in दत्त०. — 2) m. N. pr. a) eines Sohnes des Kītraguṇa Verz. d. Oxf. H. 341, b, No. 799. eines Fürsten VP. 467, N. 14. — b) eines Berges ÇABDAR. im ÇKDR. कृष्कर adj. (f. ई) Freude bereitend BHĀG. P. 10, 50, 28. — Vgl. सर्व०. कृष्कीर्ति m. N. pr. eines Scholiasten Verz. d. Oxf. H. 199, a, No. 470. कृष्कीलक m. quidam coeundi modus: नारी पादद्वयं धृत्वा कात्तस्यो-रुगोपरि । कटिमालोउपेदासु बन्धो ज्यं कृष्कीलकः ॥ SMARADIPIKĀ Tūb. Hdschr.

कृष्गुप्त m. N. pr. eines Mannes KATHAS. 36, 37. fgg.

कृष्चरित n. Titel eines Werkes HALL in VĪSAYAD. 12. Journ. of the

Am. Or. S. 6, 529. ŚĪH. D. 210, 12.

कृष्ण (von कृष् simpl. und caus.) 1) adj. a) erfreuend H. an. 3, 234. MED. p. 88. fg. क्रव्याद० MBH. 7, 1447. HARIV. 8397. 8966. 11227. SPR. (II) 3626, v. 1. KATHAS. 103, 3. दृष्टि० Gtr. 9, 11. — b) erregend SUÇR. 1, 230, 11. काम० R. 2, 94, 11. — c) schauern machend: घ्नो कृष्णो रो-मदत्तानाम् VĪGSH. 1, 10, 3. — 2) m. a) eine best. Augenkrankheit H. an. MED. — b) = आद्देव diess. und ÇABDAR. im ÇKDR. ein best. Çrāddha ÇABDAR. — c) Bez. eines best. astr. Joga H. an. MED. ÇABDAR. des 14ten im Vishkambhādi ÇKDR. nach KOSHĪPRADĪPA. — 3) n. a) das Ermuntern, Erfreuen; Freude DHAR. im ÇKDR. दुर्दामप्रकृषाय मुक्तेर्दो कृष्णाय च MBH. 7, 6276. 12, 2100. जगतो कृष्णं भवेत् 13225. R. 1, 49, 9. बल० MBH. 12, 4313. — b) geschlechtliche Erregung SUÇR. 1, 258, 21. — c) das Steifwerden SUÇR. 2, 313, 20. v. 1. घर्षण. — Vgl. दत्त०, राज०, रोम०, लोम०, शेष०.

कृष्देव s. unter कृष् 1) e).

कृष्नाद m. Freudengeschrei R. 7, 14, 9 (pl.).

कृष्निःस्वन m. dass. RAÇH. 3, 61.

कृष्पुर n. N. pr. einer Stadt KATHAS. 54, 98.

कृष्मय (von कृष्) adj. dessen Wesen Freude ist ÇAT. BR. 14, 7, 8, 6. घ० ebend.

कृष्मद्य m. N. pr. = कृष्देव HALL in der Einl. zu VĪSAYAD. 12.

कृष्मित्र m. N. pr. eines Fürsten von Kampana RĪĀA-TAR. 8, 311. 962. 972. 1000.

कृष्पिल्लु (vom caus. von कृष्) UNĀDIS. 3, 29. 1) m. Sohn H. an. 4, 206. MED. n. 227. — 2) Gold, n. MED. m. H. an. UĒGĀVAL.

कृष्वत् (von कृष्) 1) adj. voller Freude ÇATR. 2, 2. in कोपतमाविस्मय० KATHAS. 29, 187 gehört das Suffix zu allen vier Wörtern. — 2) च्वती N. pr. a) einer Fürstin KATHAS. 59, 60. — b) einer Stadt KATHAS. 77, 48. कृष्वर्धन m. N. pr. 1) pl. eines Volkes MĀK. P. 57, 38. — 2) eines Fürsten VP. 412. HIUEN-THSANG 1, 247. Vie de HIUEN-THSANG 111. HALL in der Einleitung zu VĪSAYAD. 17. 51. REINAUD, Mém. sur l'Inde 139. LIA. 2, 749. WEBER, Indische Streifen 1, 355.

कृष्वर्मन् m. N. pr. eines Fürsten KATHAS. 54, 98.

कृष्सेप्ट m. quidam coeundi modus: नार्याशोरुयुगं धृत्वा कारभ्यां पी-उपेत्युनः । कामयेन्निर्मयः कामी बन्धो ज्यं कृष्सेप्टः ॥ SMARADIPIKĀ Tūb. Hdschr.

कृष्स्वन m. Freudenschrei TRĪK. 3, 2, 29.

कृष्िन् (von कृष् oder कृष्) 1) adj. a) voller Freude, erfreut PAÑĀR. 4, 8, 75. संयाम० sich freuend auf HARIV. 13698. — b) in eine freudige Stimmung versetzend, erfreuend: जन० MBH. 7, 594. — 2) f. ०पाि eine best. Pflanze, = विजया RĪĀN. im ÇKDR. — Vgl. लोम०.

कृष्किा f. ein angebliches Metrum RV. PAṆT. 17, 12. Ind. St. 8, 113.

कृष्क adj. erfreuend als Erklärung von मोदक H. an. 3, 84. MED. k. 141 vielleicht nur fehlerhaft für कृष्क.

कृष्मत् adj. aufgeragt: मदीः RV. 8, 16, 4.

कृष्ल (von कृष्) UNĀDIS. 1, 98. 1) adj. froh, lustig, guter Laune, jovial MBH. 12, 2039. 2046. erfreut RĪĀA-TAR. 5, 478. KATHAS. 122, 26. घृति० 67, 31. श्रुतवृत्तान्त० 101, 378. 118, 178. — 2) m. Liebhaber und Gaselle